

บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำปทุมธานี

The Role of Internal Supervision of School Administrators under Prachuap Khiri Khan
Secondary Educational Service Area Office

อรอนงค์ อาจอนศรี

Onanong Artonsri

โรงเรียนเมืองปทุมธานี

Mueang Prachin School

E-mail: twinsdao.dd@gmail.com

Retrieved June 2, 2025; **Revised** June 22, 2025; **Accepted** Sep 27, 2025

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำปทุมธานี (2) เพื่อเปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำปทุมธานี จำนวน 264 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า (1) การศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำปทุมธานี พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) ด้านการเปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน พบว่า แตกต่างกัน

คำสำคัญ: บทบาท การนิเทศภายใน ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research were (1) to study the role of internal supervision of school administrators under Prachuap Khiri Khan Secondary Educational Service Area Office (2) to compare the roles of internal supervision of school administrators classified by education level, work experience, and school size. This research is quantitative research. The sample includes teachers of the Schools under Prachuap Khiri Khan Secondary Education Area Office. 264 people by simple random method. The instrument used in the research is a questionnaire. Analyzed data using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way variance analysis. The results of the research showed that (1) a study on the role of internal supervision of school administrators under Prachuap Khiri Khan Secondary Educational Service Area Office found that the overall and each aspects were at a high level. (2) Comparison of

the roles of internal supervision of school administrators classified by education level, work experience, and school size, found to be different.

Keywords: The role, internal supervision, school administrators

บทนำ

การจัดการศึกษาต้องเป็นไป เพื่อมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข รวมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศได้อย่างยั่งยืน การนิเทศภายในโรงเรียน มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร สถานศึกษาและบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา จะต้องร่วมมือร่วมใจกันดำเนินการพัฒนางานทุกด้านใน สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในฐานะหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบการจัดการศึกษาจะต้องให้ ความสำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียน โดยกำหนดไว้ในมาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้ สถานศึกษาได้ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาที่ทำให้ เกิดผลในทางการปฏิบัติที่ หลักการนิเทศภายในโรงเรียนว่าผู้บริหารโรงเรียน ต้องถือว่าการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นงานในความ รับผิดชอบโดยตรง และจะสำเร็จได้ก็จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจาก 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหาร ผู้นิเทศและ ผู้รับการนิเทศ หากขาดความร่วมมือจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง การนิเทศ ภายในโรงเรียนจะไม่สามารถประสบ ความสำเร็จได้ ผู้บริหารโรงเรียน เป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารและการนิเทศ เพื่อนำไปสู่ จุดมุ่งหมายของการศึกษา การบริหารเป็นการทำหน้าที่ที่กำกับกับการปฏิบัติงาน (กรณาธิป ชินวงษ์, 2566)

การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีขอบข่ายงานที่ สำคัญ เป็นการจักระบบการนิเทศ เป็นการเตรียมการจักระบบและเตรียมการดำเนินการนิเทศการศึกษา ภายในสถานศึกษาอย่างเป็นขั้นตอน การดำเนินการนิเทศ เป็นรูปแบบหรือกิจกรรมการนิเทศที่หลากหลาย และเหมาะสมกับสถานศึกษา เป็นการดำเนินการนิเทศตามระบบที่วางแผนร่วมกันอย่างรอบคอบ การ ประเมินผลการจักระบบและกระบวนการการนิเทศ เป็นการตรวจสอบถึงผลสำเร็จของการดำเนินการนิเทศกับ วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้รับการนิเทศเข้าใจรายละเอียดและมีส่วนร่วมในการประเมิน มีการ วิเคราะห์ จุดเด่น จุดอ่อน ตลอดจนรวบรวมผลการประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนาหาทางเลือกให้การดำเนินการ นิเทศมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นการติดตาม ประสานงานเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการการนิเทศ เป็นการ นำจุดอ่อนของกระบวนการนิเทศที่พบจากการวิเคราะห์ และประเมินผลการนิเทศมาวางแผนและทำการ ปรับปรุงกระบวนการนิเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและนำไปใช้นิเทศครั้งต่อไป และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์การจักระบบการนิเทศ เป็นการนำผลจากความสำเร็จของการดำเนินการตามกระบวนการ นิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปเผยแพร่ แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการ นิเทศภายในเขตพื้นที่การศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) ซึ่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต้องอาศัยแรง เสริม เป็นกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาเข้ามาช่วยในการดำเนินงานเพื่อให้การศึกษามีคุณภาพและ พัฒนาระบบการเรียนการสอนให้เอื้อซึ่งกันและกันและขับเคลื่อนสู่เป้าหมายที่มีคุณภาพที่สุด แต่การจัด การศึกษาของประเทศไทยยังไม่ประสบผลสำเร็จและยังไม่บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อาจมีสาเหตุสำคัญ หลายประการ ได้แก่ครูยังไม่เปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนการสอน สอนโดยยึดตำราเรียนไม่เน้น กระบวนการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง (วารุณีย์ วงศ์สีชา, 2557)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์ มุ่งเน้นการพัฒนาวิชาชีพครู การปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน และการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการสนับสนุนการใช้สื่อและนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อให้การเรียนการสอนสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของชุมชน โดยการนิเทศภายใน ผู้บริหารจะมีบทบาทสำคัญในการยกระดับทันสมัย สามารถปรับปรุงการสอนและคุณภาพการศึกษา โดยช่วยให้ครูมีทักษะและความรู้ที่สนับสนุนให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บริหาร ครู และชุมชน ซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพสูงสุด ตามวิสัยทัศน์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคือ "ภายในปี พ.ศ.2570 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์จะเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมการศึกษา พัฒนาผู้เรียนคุณภาพสู่สังคม" โดยมีพันธกิจด้านผู้บริหารคือ พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม ตามมาตรฐานวิชาชีพ และมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองทิศทางการพัฒนา ของประเทศ สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของด้านผู้บริหารสถานศึกษา มีความเป็นมืออาชีพ คิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม มีภาวะผู้นำทางวิชาการมีสำนักความรับผิดชอบ และการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อบรรลุเป้าหมายการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์ ซึ่งปัญหาจากผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญต่อการบริหารงานในองค์กร และมีการบริหารงานไม่ชัดเจน ไม่มีแผนการนิเทศ ติดตามงานในโรงเรียน ไม่มีรูปแบบการนิเทศ การนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูไม่ต่อเนื่อง ที่สำคัญคือการไม่ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ตนเอง ทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนไม่เป็นไปตามเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาและคุณภาพผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์, 2567)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์ เพื่อให้ผู้บริหารนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาบทบาทของตนเองและเป็นแนวทางในการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน

การทบทวนวรรณกรรม

ความหมายเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา

มีและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ ดังนี้(จรินทร์ อุตสาหะ, พรสวรรค์ ศิริสาदनันท์, และสุธี วรประดิษฐ์, 2563) ให้ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารทางวิชาการอย่างสร้างสรรค์ ที่อาศัยการปฏิบัติงาน ร่วมกันของคณะครูและผู้บริหารโรงเรียน โดยอาศัยหลักธรรมชาติความเป็นกัลยาณมิตร เน้นแนวทางที่ถูกต้อง ยอมรับนับถือ ทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ส่งเสริม ให้ครูผู้สอนเกิดความกระตือรือร้นและใช้

เทคนิคการสอนในการจัดการเรียนการสอนของครูมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้ (ญาณ ญาณะโส, 2562) ให้ความหมาย การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันช่วยเหลือกันระหว่างผู้บริหารและบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุด (ปรีดา จันแก้ว, 2565) ให้ความหมาย การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การกระทำที่ก่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนา โดยการให้คำแนะนำ การสนับสนุน และการช่วยเหลือ เพื่อให้งานออกมาบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ให้เป็นไปตามมาตรฐานของสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ (Good, 1973) ให้ความหมาย การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง ความพยายามของผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศที่จะช่วยในการให้คำแนะนำแก่ครู หรือผู้อื่นที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาให้สามารถปรับปรุงการสอนของตนเองให้ดีขึ้น ช่วยให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ และช่วยในการพัฒนาความสามารถของครูอีกด้วย(Harris, 1985) ให้ความหมาย การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง สิ่งที่บุคลากรทาง การศึกษาในสถานศึกษาได้กระทำลงไปกับบุคคลและวัสดุสิ่งของต่าง ๆ เพื่อที่จะรักษาไว้หรือปรับปรุง การปฏิบัติงานของโรงเรียนในแนวทางที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่กระตุ้นและส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

จากความหมาย ความหมายที่ได้ศึกษาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานที่ผู้บริหารเป็นผู้นำในการดำเนินการโดยมีการวางแผน ควบคุมการตรวจสอบ เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันของบุคลากรในสถานศึกษาโดยมีเทคนิค ชี้แนะ กระตุ้น ยั่วยุ ส่งเสริม เพื่อช่วยเหลือให้ครูผู้สอนเกิดความกระตือรือร้นและใช้เทคนิคการสอนที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาในทุกด้านเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษาที่กำหนด

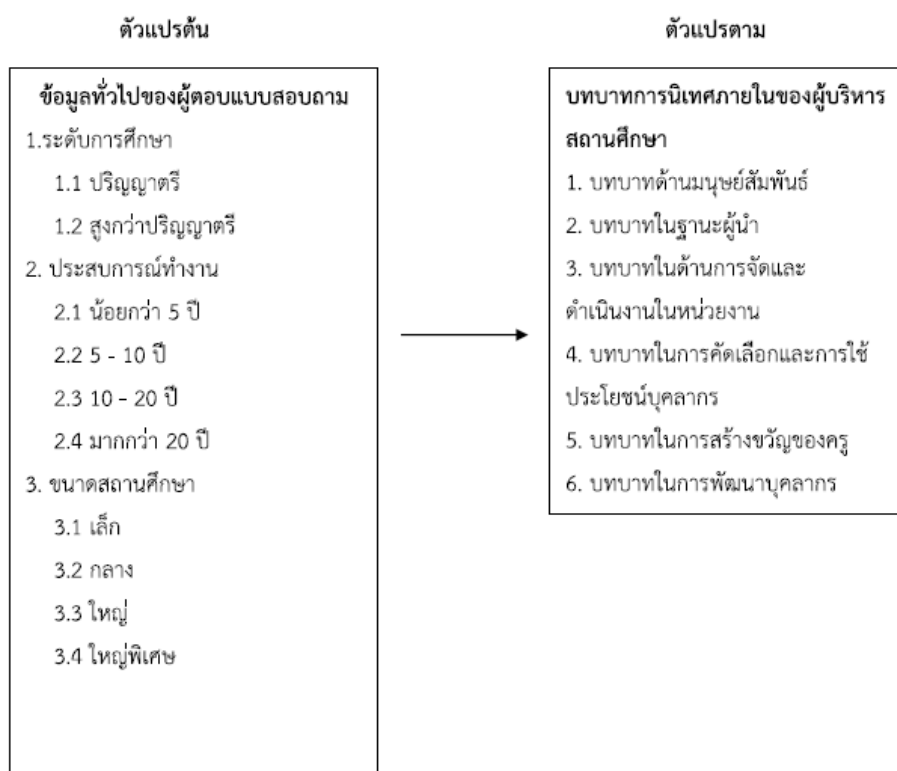
บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา

การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการบริหารการศึกษาเพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครูและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูและเพิ่มคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายการศึกษา โดยมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายแนวคิดของบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้(เสาวลักษณ์บุญมาก และตรัยภูมินทรศิริ, 2564)ได้กล่าวถึง บทบาท ของผู้บริหารกับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 2 ว่าประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การให้การช่วยเหลือครูโดยตรง 2) การเสริมสร้าง ประสบการณ์ทางวิชาชีพ 3) การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 4) การพัฒนาหลักสูตร และ 5) การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน(สุริรัตน์ เบญกุล และนันทิยา น้อยจันทร์, 2563) ได้กล่าวถึง แนวปฏิบัติที่ดีของการนิเทศภายใน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ว่ามี 5 ด้าน ได้แก่ 1) การให้ความช่วยเหลือแก่ครู โดยตรง 2) การพัฒนาทางวิชาชีพ 3) การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 4) การพัฒนาหลักสูตร และ 5) การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (บรรจงศรี วรเศรษฐสุขศิริ, 2562) ได้กล่าวว่าบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของ ผู้นิเทศภายในสถานศึกษา ดังนี้ 1. บทบาทเป็นผู้ประสาน (Coordinator) เช่น ประสานครูแต่ละระดับให้ช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน ประสานชุมชน ผู้ปกครอง 2. บทบาทเป็นที่ปรึกษา (Consultant) โดยเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่ครู และผู้รับ การนิเทศทั่วไป 3. บทบาทเป็นผู้นำกลุ่ม (Group leader) คือ รู้วิธีที่จะทำงานร่วมกับกลุ่มให้ประสบผลสำเร็จ 4. บทบาทเป็นผู้ประเมิน (Evaluator) ได้แก่ เป็นผู้ประเมินผลการสอนประเมินผล หลักสูตร. บทบาทในฐานะเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ด้านหลักสูตรด้านการเรียนการสอนด้านการวัด ประเมินผล 6. บทบาทเป็นนักวิจัย เป็นผู้ที่น่าผลการวิจัย เสนอแนะให้ครูใช้ และดำเนินการวิจัย โดยเฉพาะการวิจัยปฏิบัติการ 7. บทบาทเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยการช่วยเหลือให้ครูมีการเปลี่ยนแปลงและ ปรับปรุงพัฒนา 8. เป็นครูต้นแบบ คือ สามารถสาธิตการสอนที่มี ประสิทธิภาพแก่ครู และแนะนำวิธี การสอนแก่ครูได้(สิริชัย มะเวชะ, 2562) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหาร ในการนิเทศภายใน สถานศึกษาตามแนวคิดของ Glickman ว่ามี 5 ด้าน ได้แก่ 1) การให้ความช่วยเหลือแก่ครู โดยตรง 2) การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 3) การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ 4) การพัฒนา หลักสูตร และ 5) การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

สรุปได้ว่า จากความหมายและแนวคิด เกี่ยวข้องกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สรุปความได้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษานั้น จะประกอบไปด้วยภาระหน้าที่มากมาย และครอบคลุม ทุกด้านไม่ว่าจะเป็น บทบาทด้านการบริหารงาน บทบาททางด้านวิชาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านผู้นำ ด้าน การจัดและดำเนินงานในหน่วยงาน ด้านการคัดเลือกและการใช้ประโยชน์บุคลากร ด้านการสร้างขวัญของครู ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกมาเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ในขณะนั้น ให้บรรลุผลสำเร็จตามที่สถานศึกษา ตั้งความมุ่งหมายไว้กระบวนกรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในการให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา สนับสนุนแนะนำซึ่งกัน และกันในการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของครู เพื่อให้เกิดผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่สูงขึ้น

กรอบแนวคิด

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์ จำนวน 842 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 264 คน ได้จากการเปิดตารางสำเร็จรูป ของเครชี และมอร์แกน และทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นฐาน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากรายชื่อครูแบบไม่มีการแทนที่หรือใส่คืน (sampling with out replacement)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ชนิดเลือกตอบ (Check List) ประกอบด้วย ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์ จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านบทบาทด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบทบาทด้านการเป็นผู้นำ ด้านบทบาทในด้านการจัดและดำเนินงานในหน่วยงาน ด้านบทบาทในการคัดเลือกและการใช้ประโยชน์บุคลากร ด้านบทบาทในการสร้างขวัญของครูและด้านบทบาทในการพัฒนาบุคลากร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับตามแนวคิดของ Likert (Likert, 1967, อ้างถึงใน ธาณินทร์ ศิลป์จารุ, 2550)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อประมวลผลและหาค่าทางสถิติ โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ลักษณะบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. การวิเคราะห์การเปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (T-Test) และทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ด้วยค่า F-test
4. การทดสอบค่าความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการทดสอบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อเปรียบเทียบค่าสถิติทดสอบรายคู่

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

ผลการศึกษา

1. ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 264 คน พบว่า มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 48.1 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 51.9 ประสบการณ์ทำงานส่วนใหญ่ 5-10 ปี จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 37.9 และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 31.8

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูต่องานบริหารนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีระดับมากที่สุด คือ ด้านบทบาทในการจัดและดำเนินงานในหน่วยงาน ด้านบทบาทในการพัฒนาบุคลากร ด้านบทบาทในการคัดเลือกและการใช้ประโยชน์บุคลากร ด้านบทบาทในฐานะผู้นำ ด้านบทบาทในการสร้างขวัญของครู และด้านบทบาทด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบบทบาทบริหารนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่มีระดับการศึกษา ประสพการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่องานบริหารนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. บทบาทบริหารนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ผู้บริหารมีการจัดการด้านการนิเทศภายใน ตามมาตรฐานการนิเทศภายใน ที่มาตรฐานการศึกษาของชาติ ที่มุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียน ที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีทักษะด้านวิชาการ อาชีพ การเป็นผู้นำและการสร้างนวัตกรรม กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขึ้นพื้นฐานที่สำคัญ ซึ่งการนิเทศภายในสถานศึกษา การนิเทศภายในสถานศึกษา จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาปรับปรุง และเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น เพราะเป็นกิจกรรมที่ให้ผู้ปฏิบัติงานภายในสถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานในขอบเขตที่ตนเองรับผิดชอบประสบผลสำเร็จเป็นไปตามมาตรฐานและสอดคล้องกับระเบียบวิธีการที่กำหนดไว้ การนิเทศภายในโรงเรียน จึงเป็นยุทธวิธีที่ผู้เกี่ยวข้องควรหาแนวทางดำเนินการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น บทบาทของผู้บริหารในการนิเทศภายในสถานศึกษามีความสำคัญมาก ประกอบด้วย ด้านบทบาทมนุษยสัมพันธ์ ด้านบทบาทในฐานะผู้นำ ด้านบทบาทในการจัดและดำเนินงานในหน่วยงาน ด้านบทบาทในการคัดเลือกและการใช้ประโยชน์บุคลากร ด้านบทบาทในการสร้างขวัญของครู ด้านบทบาทในการพัฒนาบุคลากร เพื่อช่วยเหลือครูผู้สอนโดยตรงให้มีการปรับปรุงการสอนด้วยตัวครูอย่างเหมาะสม การพัฒนาการทำงานกลุ่ม โดยการวางแผนแก้ปัญหา และกำหนดเป้าหมายของกลุ่มร่วมกัน การพัฒนาหลักสูตรโดยการปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของผู้เรียน การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในการพัฒนาการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (อัญญา นิมะ, 2567) ที่ได้ศึกษาวิจัยการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดนราธิวาส พบว่า การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ปริญา อำภา และ กฤษณก ดวงชาต, 2566) ได้ศึกษาวิจัยแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่า การนิเทศภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ปิทยาพร แซ่ตั้ง, 2564) ที่ได้ศึกษาวิจัยชุดนิเทศฝึกปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการประสพการณ์เรียนรู้ของครูปฐมวัย ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โควิด-19 (COVID-19) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการนิเทศภายในโดยจัดทำชุดนิเทศฝึกปฏิบัติการสำหรับครูปฐมวัยทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัด

ประสบการณ์เรียนรู้ สำหรับเด็กปฐมวัย หลังใช้ชุดนิเทศฝึกปฏิบัติการ ครูมีความสามารถในการพัฒนา นวัตกรรมจัดการประสบการณ์เรียนรู้ของครู ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 อยู่ในระดับมาก

2. ความคิดเห็นของครูต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ตามตัวแปรระดับ การศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหาร สถานศึกษา แตกต่างกันในกระบวนการนิเทศการศึกษาที่มุ่งแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็น ระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (อรัญย์ ศรีทอง, 2564) ที่ได้ศึกษาวิจัยบทบาทการนิเทศภายในของ ผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวลจันทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่าครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหาร สถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ของ (วรรณิศา อ่อนประสพ, 2562) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานบุคคลที่ส่งผลต่อความผูกพันของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบุรี เขต 2 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อ บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน

3. ความคิดเห็นของครูต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ตามตัวแปรประสบการณ์ การทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการนิเทศภายในของ ผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ศิริพร อิ่มชื่น, 2566) ได้ทำการศึกษาวิจัย บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาท การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ตามตัวแปรประสบการณ์การทำงานโดยรวม แตกต่างกัน

4. ความคิดเห็นของครูต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ตามตัวแปรขนาดโรงเรียน พบว่า ครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ภคินทร์รัตน์ สมบัติวงศ์, 2567) ที่ได้ทำการวิจัยบทบาทของ ผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโรงเรียนตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโรงเรียนตามการ รับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการนิเทศภายในโรงเรียนตามการรับรู้ของครู ขนาดของสถานศึกษา พบว่า ครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาด ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศภายในโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่าง กัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (อุณนดา โชติไสว, 2565) ที่ได้ทำการวิจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารควรบริหารสถานศึกษา โดยนำผลการประเมินด้านการนิเทศภายในไปใช้ โดยยึดหลัก ความถูกต้อง มีความยุติธรรม เปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ ปลูกฝังแนวคิด เจตคติที่ดีให้กับบุคลากร มีการจัดการอบรมหรือให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมวิชาชีพครู เพื่อให้ ครูได้ตระหนักถึงความสำคัญของวิชาชีพของตน

2. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อปัจจัยในการดำเนินงานนิเทศภายใน ด้วยการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การสอน สร้างขวัญและกำลังใจของครูและบุคลากรในสถานศึกษาในการปฏิบัติงานร่วมกันเป็นทีมและเกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาอื่น ๆ เพื่อนำผลการศึกษามาวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา

2. ควรศึกษารูปแบบหรือวิธีการแปลกใหม่ในการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำผลการศึกษามาปรับใช้ในการพัฒนาการการนิเทศภายในสถานศึกษาต่อไป

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรณาธิป ชินวงศ์. (2566). บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี]. <https://etheses.rbru.ac.th/pdf-uploads/thesis-515-file02-2024-03-14-10-59-43.pdf>.
- จรินทร์ อุตสาหะ, พรสวรรค์ ศิริสาตนันท์, และ สุธี วรประดิษฐ์. (มิถุนายน-พฤษภาคม 2563). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี*, 2(2), 17-31. <https://sohttps://opac.vru.ac.th/BibDetail.aspx?bibno=859146506.tci-thaijo.org/index.php/uDR-UAJ/article/view/244118>
- ญาณิ ญาณะโส. (2562). การศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี]. https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:54496
- นิตยาพร แซ่ตั้ง. (2564). รายงานผลการใช้ชุดนิเทศฝึกปฏิบัติการ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1.
- บรรจงศักดิ์ วรเศรษฐสุโขศิริ. (2562). การพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ในศตวรรษที่ 21 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา]. https://cligital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:54496
- ปริญญา อำภา และ กฤษณก ดวงชาต. (มิถุนายน-ธันวาคม 2566). แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. *วารสารวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่*, 15(3), 29-42. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/article/download/268877/179411/1071974>.
- ปรีดา จันแก้ว. (2565). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศิลปากร]. https://sure.su.ac.th/xmlui/browse?order=ASC&rp=20&sort_by

- =l&eta l=- l&offset=4055&type=title&starts_with=U
- ภคินทร์รัตน์ สมบัติวงศ์. (2567). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโรงเรียนตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. *วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 8(1), 327-346. https://doi.nrct.go.th/ZListDoi/listDetail?Resolve_DOI=10.14456/jlgisrru.2024.20.
- วรรณิศา อ่อนประสพ. (2562). การบริหารงานบุคคลที่ส่งผลต่อความผูกพันของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชนานนบุรี เขต 2. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*, 6(2), 85-96. <https://ojs.mbu.ac.th/index.php/edj/article/view/845>
- วารุณีย์ วงศ์สีชา. (2557). การนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ในพระบรมราชูปถัมภ์]. <https://opac.vru.ac.th/BibDetail.aspx?bibno=8591465>
- ศิริพร อิ่มชื่น. (2566). บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 7(1), 310-322. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jeir/article/view/258419>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำปทุมธานี. แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567. (20 เมษายน 2567). *แผนปฏิบัติการราชการ*. <http://www.sesaopkn.go.th/sesaopk/?q=home>
- สิริชัย มะเวชะ. (กรกฎาคม-ธันวาคม 2562). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลวัดน้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์). *วารสารการบริหารการศึกษา*, 10(2), 252. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EdAd/article/view/241094>
- สุริรัตน์ เบญกุลและนันทิยา น้อยจันทร์. (มีนาคม-สิงหาคม 2563). แนวปฏิบัติที่ดีของการนิเทศภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. *วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา*, 10(2), 109-120. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/JDAR/article/view/260313>.
- เสาวลักษณ์ บุญมากและตรีภูมิรินทร์ ตรีศรีคร. (เมษายน-พฤศจิกายน 2564). บทบาทของผู้บริหารกับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. *วารสารสุทธิปริทัศน์*, (รณ), 976-991 <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/mcjou/article/view/263830>.
- อรทัย ศรีทอง. (สิงหาคม-ธันวาคม 2564). บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. *วารสารวิจัยครูศาสตร์สาระสนเทศ*, 8(2), 1-10. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JRKSA/article/view/255435>
- ัญญา นิมา. (2567). การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส [ค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา]. <https://wb.yru.ac.th/bitstream/yr/7310/l.pdf>

อุณดา โชติไสว. (2565). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน* สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร]. https://gsmis.snru.ac.th/e-thesis/file_attl/20230202634_21229145_fulltext.pdf

ธำนิษฐ์ ศิลป์จารุ. (2550). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ วี. อินเตอร์พริ้นท์.

Good, C. V. (1973). *Dictionary of Education* (3rd ed.). New York & McGraw-Hill.

Harris, B. M. (1985). *Supervisory Behavior in Education*. New Jersey & Prentice - Hall.